

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL "Pódiumbeszélgetések a Minőségről" sorozat

- Időpont:** 2022. június 8. szerda, 14:00 – 15:45
- Helyszín:** Online, ZOOM rendszeren keresztül
- Szervezők:** EOQ MNB Minőségrendszerek, Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi, valamint Oktatási és Terminológiai Szakbizottságok
- Téma:** **A fenntarthatóság és annak etikai, termodinamikai korlátai.**
- Előadó:** *Dr. Szigeti Tamás*, WESSLING nyugalmazott üzletfejlesztési igazgató, projekt-tanácsadó
- Moderátor:** *Prof. Dr. Veress Gábor* egyetemi tanár, EOQ MNB szakbizottsági elnök

Dr. Szigeti Tamás előadásának bevezetőjében hangsúlyozta, hogy már huzamosabb ideje aggasztó jelek mutatkoznak a világon. Korunk legégetőbb kérdései közül kiemelte az alábbiakat:

- Állandóság (perzisztencia).
- Egyensúly, biztonság, fenntartható fejlődés.
- Infláció („felfúvódás”).
- Mikroműanyagok elterjedése a környezetben.
- A társadalmi rendszerek mohó algoritmus szerint működnek.

Előadásában idézte: *Go Harlem Bruntland* norvég miniszterelnök (1986-89) szerint a fenntartható fejlődés adott gazdasági és technikai feltételek mellett biztosítja az igények kielégítésének optimális lehetőségét oly módon, hogy a jövőbeli generációk biztonsága is garantálható legyen és ehhez a természeti erőforrások biztosítottak legyenek. Emellett figyelembe kell venni az ökoszféra korlátozott képességeit is.

Hangsúlyozta, hogy különös figyelmet érdemel az infláció: 1952 óta 409-ed részére értéktelenedett a magyar nemzeti valuta, a forint a nyugdíjak számítási módszere (valorizációs indexek) alapján kalkulálva (1952.ben 447,153 és 2022-ben 1,087).

A termodinamika II. fő tétele, az entrópia növekedés törvénye, a közgazdasági és a környezetben zajló folyamatokra is igaznak tűnik. Más szavakkal: a pénzügyi tranzakciók természetellenes iránya képes megzavarni a világ általános rendszerét. Az entrópia (termodinamikai állapotfüggvény, az energia átalakulási képességének és irányának jellemzője) vélhetően a közgazdasági szférában is értelmezhető. Az entrópia növekedése (amely nemkívánatos jelenségekre utal az élet számos területén) napjainkban világszerte megfigyelhető (pl. az energia hatékonyságának csökkenése, elértéktelenedő informatikai adatok, álinformációk a médiában, monetáris infláció stb.).

Előadásában bemutatta, hogy jelenleg (2017-es adat szerint) 815 millió ember éhezik a világban, 2200 millió ember túlsúlyos vagy pedig kórosan elhízott. Többek szerint, ha 2050-ig el akarjuk kerülni a világméretű éhezést, a jelenlegi élelmiszertermelést kétszeresére kell növelnünk. Kerekes Sándor úgy véli: a Föld erőforrásai kb. 10 milliárd ember számára tudnának „tisztességszegénységben” való életet biztosítani. Azonban az ipari forradalom idejétől számítva a Föld átlaghőmérsékletének +2°C emelkedése beláthatatlan következményeket vonhat maga után. Az erőforrások felhasználásánál a környezet biztonságát kellene a középpontba helyezni, a profitnak periférikus szerepet kellene betöltenie. A közérdek megszegése ugyan átmenetileg kedvező lehet a szabálytalankodónak („mohó algoritmus”, helyi optimumok keresése), de a szabályok megszegése hosszú időn keresztül közösségi hátrányokhoz, az együttélést biztosító rendszerek széteséséhez vezethet.

Csak úgy tudjuk megőrizni és még értékesebbé tenni szabadságunkat, ha feladjuk a növekedés szabadságát, mégpedig minél hamarabb. „A szabadság a szükségszerűség felismerése” – és az a nevelés feladata, hogy mindenki előtt feltárja a szabadság feladásának szükségességét a növekedést illetően. Más mód nincs arra, hogy véget vessünk a közösségi javak pusztulásának.

Egy folyóiratban 2014-ben megjelent cikk szerint az előttünk álló 20 évben a következő 10 globális jelenség fogja befolyásolni a nemzetközi gazdasági életet:

1. Klímaváltozás,
2. Energia és olaj,
3. Nyersanyagok,
4. Édesvízkészletek kimerülése,
5. Túlnépesedés,
6. Határtalan gazdagság,
7. Városiasodás,
8. Élelmiszerbiztonság,
9. Az ökológiai rendszerek szétesése,
10. Erdőirtások.

Az előadó összefoglalásaként hangsúlyozta, hogy dönteni kell, hogy **milyen jövődőt választunk magunknak:**

- Az erőforrásainkat pazarló, a jövő nemzedékek létét veszélyeztető politikát?
- Visszalépést valamely alacsonyabb technológiai szintre?
- Visszafogott, a közérdeket kevésbé sértő fejlődést?

A felelősség és a lehetőség a miénk: ezeket időben felismerve megállíthatjuk a gyors leépülést. A felelősen gondolkodó ember csodákra képes!

Nagyszerű előadást sokoldalú tartalmú hozzászólás követte, igazolva *Sziget Tamás* előadásának magas színvonalát és a téma fontosságát.

Budapest, 2022. június 9.

Összeállította: *Várkonyi Gábor*